

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

Decembercirculaire gemeentefonds 2022

Datum

17 januari 2023

Inleiding

De inhoud van de bijgaande decembercirculaire 2022 geeft aanleiding tot financiële bijstelling in de jaarrekening 2022 en de meerjarenbegroting 2023 t/m 2026.

Een verschillenanalyse voor 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2026 van deze decembercirculaire 2022 ten opzichte van de septembercirculaire 2022, evenals de budgettaire effecten daarvan, treft u als bijlage aan.

Beoogd effect

Door de financiële vertaling van de circulaire ontstaat een geactualiseerd financieel meerjarenperspectief 2023-2026.

Argumenten

In de decembercirculaire 2022 zijn diverse financiële bijstellingen opgenomen. Onderstaand worden de belangrijkste nader toegelicht.

Energietoeslag

Het kabinet heeft besloten om in 2023 nogmaals € 1.300 uit te keren aan mensen die leven van 120% van het sociaal minimum of minder. Hiervoor ontvangen gemeenten in 2022 € 500 miljoen, zodat gemeenten de mogelijkheid hebben om hiervan al € 500 uit te keren.

Gerichte hulp: Bijzondere bijstand + vroeg-signalering

Naar aanleiding van de Kamerbrief Aanvullende maatregelen energierekening van 20 september 2022 ontvangen gemeenten in 2022 € 35 miljoen om zowel via vroeg-signalering als via de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden.

Compensatieregeling Voogdij 18+

De inventarisatie van de compensatieregeling voor 2022 kon niet tijdig worden afgerond. Daarom valt het gehele budget van 30 miljoen voor 2022 vrij ten gunste van de algemene uitkering.

Continuïteit van zorg

De VNG en het Rijk hebben afgesproken dat meerkosten binnen het sociaal domein (Jeugdwet en Wmo 2015) als gevolg van de coronapandemie in 2022 door het Rijk worden gecompenseerd. Op basis van onderzoek is de totale hoogte van de compensatie met betrekking tot de Jeugdwet en Wmo 2015 vastgesteld op € 54,8 miljoen. Van dit bedrag wordt € 8,2 miljoen toegevoegd aan het cluster Jeugd en € 10,9 miljoen aan het cluster Maatschappelijke ondersteuning. Het resterende bedrag van € 35,7 miljoen wordt verdeeld

over de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang en de integratie-uitkering Beschermd wonen.

Meerkosten Oekraïne sociaal domein

De gemeenten ontvangen voor het uitvoeren van de taken voor Oekraïense ontheemden in 2022 € 25,5 miljoen. Het gaat om de uitvoering van taken voor de zorg en ondersteuning vanuit de Wmo 2015 en de Jeugdwet, de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek uit de Wet publieke gezondheid.

Versterken sociale basis

Vanuit het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen werkt het ministerie van VWS aan een samenleving waar (toekomstige) ouderen waardig oud kunnen worden. Belangrijk hierbij is dat ouderen een beroep kunnen doen op een sterke sociale basis. Hiervoor komt € 11 miljoen beschikbaar.

Wet Goed Verhuurderschap

Gemeenten krijgen meer mogelijkheden om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gericht aan te pakken. Deze afspraken worden uitgevoerd in de vorm van het wetsvoorstel Goed Verhuurderschap, dat naar verwachting in juli 2023 in werking zal treden. Voor de structurele kosten wordt een bedrag van € 12,4 miljoen met ingang van 2023 toegevoegd.

Vervallen opgenomen stelpost 'Correctie septembercirculaire 2022 a.g.v. WOZ-waarden'

In het proces bij het uitbrengen van de septembercirculaire 2022 was bekend gemaakt dat het ministerie een onjuiste berekening had uitgevoerd met betrekking tot de opgenomen WOZ-stijging. Anticiperend hierop is in de begroting 2023 van Laarbeek een aanvullend geraamd berekend financieel nadelig risico opgenomen van € 240.000 structureel. Aangezien deze correctie nu is meegenomen in deze decembercirculaire, wordt ook nu deze stelpost als dekking ingezet.

Aanvullende prijscompensatie over 2022 in 2023

Het kabinet heeft in de Najaarsnota 2022 aangekondigd een extra prijsbijstelling over 2022 uit te keren in verband met de uitzonderlijke prijsstijgingen voor 2022. Het gaat om circa € 300 miljoen per jaar tot en met 2025 en circa € 400 miljoen vanaf 2026. De definitieve bedragen volgen bij de Voorjaarsnota 2023 en de verdeling wordt in de meicirculaire 2023 bekend gemaakt.

1.1 De financiële bijstelling van het gemeentefonds moet worden verwerkt in de jaarrekening 2022

De mutaties op de ontwikkeling van de hoogte van het gemeentefonds 2022 moeten worden verantwoord binnen het dienstjaar 2022. Het betreft een verhoging van per saldo € 532.000.

2.1 De toegekende financiële middelen in 2022 moeten in 2023 ter besteding beschikbaar blijven

De ontwikkeling van de hoogte van het gemeentefonds in 2022 leidt ook tot bijstellingen van diverse uitgavenbudgetten. Echter eerst gaat de financiële verrekening 2022 van de hoogte van het gemeentefonds mee in de resultaatbepaling in het boekjaar 2022. Daarna mogen bij de jaarrekening 2022 de bijstellingen van diverse uitgavenbudgetten (taakmutaties) worden overgebracht naar 2023 via een voorstel tot resultaatbestemming.

De volgende resultaatbestemmingen worden bij de jaarrekening 2022 voorgesteld voor een totaal van € 525.000:

- Energietoeslag (voorschot toeslag 2023)	€	365.000
- Gerichtte hulp: Bijzondere bijstand +vroeg-signalering	€	26.000
- Breed offensief: implementatie voorstellen	€	6.000
- Uitvoeringskosten a.g.v. hogere instroom Bbz	€	3.000
- Jeugdzorg: restant Hervormingsagenda	€	3.000
- Compensatieregeling Voogdij 18+	€	31.000
- Continuïteit van zorg	€	23.000
- Verkiezingen: verbeteren toegankelijkheid + aanpassing software burg.stand	€	3.000
- Gezond in de stad (GIDS)	€	11.000
- Leerlingenvervoer Oekraïne	€	12.000
- Meerkosten Oekraïne sociaal domein	€	25.000
- Versterken sociale basis	€	17.000

3.1 Er vindt actualisering plaats van het financieel meerjarenperspectief 2023 t/m 2026

Om een actueel financieel meerjarenperspectief 2023 t/m 2026 te krijgen, vindt bijstelling plaats van de hoogte van de uitkering gemeentefonds in combinatie met op te nemen budgettaire correcties. Deze bijstellingen zullen gaan plaatsvinden via de verwerking in de 1^e tussenrapportage 2023.

4.1 De verwerking van de decembercirculaire geeft een gewijzigd financieel meerjarenperspectief

De verwerking van de decembercirculaire leidt tot budgettaire bijstellingen waardoor het financieel meerjarenperspectief 2023 t/m 2026 gaat wijzigen. Het hierop anticiperen in combinatie met overige noodzakelijke en gewenste ontwikkelingen zal gaan plaatsvinden bij de samenstelling van de Kadernota 2024. Daarbij zal een geactualiseerde doorkijk worden gemaakt over de periode 2024 t/m 2027. Hiermee ontstaat vervolgens een voorlopig beeld van de begroting 2024.

Financiën

De financiële consequenties van deze circulaire zijn in bijgevoegde specificatie opgenomen.

2022

De circulaire leidt voor het jaar 2022 tot een budgettair voordeel van € 532.000, te verwerken in de jaarrekening 2022. Daarbij wordt geadviseerd om de in 2022 ontvangen extra middelen (taakmutaties) van totaal € 525.000 hiervoor ter besteding in 2023 beschikbaar te houden door middel van resultaatbestemming bij de vaststelling van de Jaarrekening 2022.

Nogmaals voor de duidelijkheid, alle middelen die via het gemeentefonds worden gecompenseerd, kunnen als een algemeen dekkingsmiddel worden ingezet. Er is dus geen directe bestedingsplicht.

2023-2026

Wat betreft de Meerjarenraming 2023 t/m 2026 leidt deze circulaire uiteindelijk per saldo tot de volgende budgettaire effecten:

Jaar	Budgettaire effect decembercirculaire 2022	
2023	27.000	voordeel
2024	6.000	voordeel
2025	6.000	voordeel
2026	4.000	voordeel

Wanneer de budgettaire effecten van deze decembercirculaire vanaf 2023 en volgende jaren als bijstellingen worden verwerkt, leidt dit tot het volgende bijgestelde financieel meerjarenperspectief 2023 t/m 2026:

Jaar	BIJGESTELD meerjarenperspectief 2023 t/m 2026		OUD meerjarenperspectief 2023 t/m 2026	
2023	428.000	positief	401.000	positief
2024	542.000	positief	536.000	positief
2025	864.000	positief	858.000	positief
2026	21.000	positief	17.000	positief

Het advies is nu om de financiële gevolgen van deze circulaire voor wat betreft de periode 2023 en volgende jaren te verrekenen met het jaarlijks geraamde rekeningresultaat (via de 1^e tussenrapportage 2023).

Vervolgens worden de financiële gevolgen hiervan op het financieel meerjarenperspectief betrokken bij de samenstelling van de Kadernota 2024.

Bijlagen

1. Decembercirculaire gemeentefonds 2022
2. Financiële gevolgen decembercirculaire gemeentefonds 2022:
 - a. Dienstjaar 2022
 - b. Meerjarenperspectief 2023 t/m 2026

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris

burgemeester

J.W.M. van de Ven

F.L.J. van der Meijden